

Õppematerjalide kataloog

Kasutusjuhend

Õppematerjalide kataloog on koostatud Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutuse Meie Inimesed tellimisel lähtuvalt valdkondliku arengukava „Eesti lõimumiskava 2008 – 2013“ ja sihtasutuse 2012. aasta tegevuskava punktist V1. M.1.3.2 tegevuse „Eestikeelseks aineõppeks vajalike õppematerjalide koostamine“. Töö eesmärk oli anda ülevaade Eesti üldhariduskooli 4.-12. klassides kasutusel olevast eestikeelsest õppekirjandusest.

Õppematerjalide kataloog on koostatud ajavahemikus 01. november 2012–30. juuni 2013. Kataloogi koostajad on Haabersti Vene Gümnaasiumi raamatukoguhoidja Niina Rock ja vabakutseline eesti keele kui teise keele ekspert Mare Kitsnik.

Kataloog sisaldab eestikeelse kooli 4.–12. klassi eestikeelsete õppematerjalide loetelu koos bibliograafilise infoga materjali kohta ja hinnanguga materjali omaduste kohta, mis kergendavad või raskendavad muukeelsel õppijal materjali kasutamist.

Kataloogi peamine sihtrühm on muukeelse kooli aineõpetajad, kes õpetavad oma ainet eesti keeles. Kataloog võimaldab õpetajail saada kiiresti ülevaate oma aines olemasolevast eestikeelsest õppekirjandusest ja teha esialgse järelduse selle võimaliku sobivuse kohta oma õpilastele. Täpsemaks otsustamiseks on kindlasti vajalik õppematerjaliga lähemalt tutvuda.

Kataloogis on esitatud info õppematerjalide bibliograafiliste andmete kohta (veerud A–J) ja info õppematerjalide potentsiaalse kasutamiskerguse/kasutamiskuse kohta õpilaste jaoks (veerud K–O).

Info õppematerjalide bibliograafiliste andmete kohta on kogutud kirjastuste kodulehtedelt. Kataloogis on esitatud materjalid ilmumisaastaga ajavahemikus 1998–2013. Vanemad õppematerjalid on kataloogis vaid juhul, kui nende asemele pole ilmunud uusi.

Hinnang õppematerjalide kasutamiskergust/kasutamiskusest iseloomustavate tunnuste osas on esitatud nende materjalide kohta, mis vastavad uuele õppekavale. Hinnangud on antud eksperdi vaatluse põhjal, kvantitatiivseid mõõtmisi pole läbi viidud.

Õppematerjalide kataloogi veerud

Kataloogi veerud on koostatud vastavalt ühisaruteludele kataloogi autorite ja töö tellijate vahel. Veergudes on esitatud info, mis võimaldab õpetajail saada esmase kiire ülevaate olemasolevast eestikeelsest õppekirjandusest ja selle potentsiaalsest kasutusraskusest/kasutuskergusest oma õpilaste jaoks.

A – Õppeaine

B – Klass

Kui kirjastus ei ole klassi määranud, on kataloogis märke *määramata*. Enne 2010. a. ilmunud õppekirjanduse klass ei pruugi olla kooskõlas uue õppekavaga.

C – Kooliaste

2 – 4.–6. klass

3 – 7.–9. klass

G – 10.–12. klass

D – Tüüp

Õ – õpik

TV – töövihik

TL – töölehed

TR – tööraamat

KT – kontrolltööd

MTD – õpetajale mõeldud metoodiline materjal

LISA – lisaülesanded või muu materjal õpilastele jagamiseks, seejuures võivad mõned materjalid olla kasutatavad nii lisa- kui ka metoodiliste materjalidena

E – Kirjastus

F – Pealkiri

F – Pealkiri

G – Autor

H – Ilmumisaasta

Märksõnad *plaanis* või *ilmub* pärinevad kirjastuste kodulehtedelt. Info on esitatud vastavalt kataloogi koostamise aja seisule.

I – Vastavus uuele õppekavale

jah – vastab

ei – ei vasta

määramata – On kasutatud lisamaterjalide puhul ja nende metoodiliste materjalide puhul, kus klass ei ole täpselt määratud. Kui materjal on ilmunud enne uue õppekava jõustumist ja klass on täpselt määratletud, on eeldatud ainekavale mittevastavust.

õpiku/töövihiku kooskõlastamine uue õppekavaga on raskendatud, kuid võimalik – Õpiku/töövihiku peatükid on erinevalt järjestatud või leheküljed ei kattu.

J – Link

Võimaluse korral on lisatud otselingid kirjastuse kodulehel asuvale materjali tutvustusele. Selle kaudu leiab ka kirjastuste pakutavaid abivahendeid materjalide juurde, nt sisukord, artikkel, tutvustus, näidisleheküljed, piltülesanded, näidistöökava, töökaava. Kirjastus Koolibri otselingid ei tööta tehnilistel põhjustel, seetõttu on kataloogis link Koolibri avalehele.

K – Teksti raskus

Hinnangud *keskmine*, *keskmine/raske*, *raske*, *ei*. Hindamisel on arvestatud lausete pikkust, lausete süntaktilist keerukust, sõnavara (harvem esinevate sõnade hulka, sh nii terminid kui harvem üldkeele sõnavara). Hinnang *keskmine/raske* tähendab, et osa õppematerjali tekste on keskmise raskusega ja osa rasked. *Ei* tähendab, et õppematerjal ei ole tekste.

L – Tekstide pikkus

Hinnangud *lühikesed*, *keskmised*, *pikad*. Lühikesteks on hinnatud alla poole lehekülje pikkused tekstid, keskmisteks poole lehekülje kuni lehekülje pikkused ja pikkadeks üle lehekülje pikkused tekstid. Kui õppematerjali tekstid on erisuguse pikkusega, siis on esitatud vastav kombineeritud hinnang. *Ei* tähendab, et õppematerjal ei ole tekste.

M – Teksti struktureeritus

Hinnangud *jah, osaliselt, ei*. Vaadeldud on teksti struktureerimist vahepealkirjadega, joontega, tekstiosade esiletoomisega värviga või muul moel, võtmesõnade esiletoomist vmt.

N – Pildid

Hinnangud *palju, jah, veidi, ei*. Hinnatud on koos nii piltide kui fotode esinemist. Ei – pilte ega fotosid ei ole üldse. Veidi – on mõned pildid ja/või fotod. Jah – pilte ja fotosid on keskmisel hulgal (keskmiselt igal lehel vähemalt üks). Palju – pilte ja fotosid on keskmiselt igal lehel mitu.

O – Joonised, graafikud, skeemid, tabelid

Hinnangud *palju, jah, veidi, ei*. Hinnatud on erisuguste jooniste, graafikute, skeemide, tabelite jmt esinemist. Ei – jooniseid, graafikuid, skeeme jmt ei ole üldse. Veidi – on mõned joonised, graafikud, skeemid vmt. Jah – jooniseid, graafikuid, skeeme vmt on keskmisel hulgal (keskmiselt igal lehel vähemalt üks). Palju – jooniseid, graafikuid, skeeme on keskmiselt igal lehel mitu.

P – Ülesannete hulk

Hinnangud *suur, keskmine, väike, ei*.

Q – Ülesannete mitmekesisus

Hinnangud *suur, keskmine, väike, ei*. Mõnikord on lisatud ka täpsustav lisamärkus, nt *eraldi osa nõrgematele*.

R – Lisamärkused

Lisatud info materjali lõpus (või mõnel juhul ka materjali sees) olevate sõnaregistrite või sõnaseletuste loendi esinemise kohta. Sõnaseletused on esitatud eesti keeles.